

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

*a sesizărilor nr. 26g/2025, nr. 27g/2025, nr. 28g/2025, nr. 29g/2025, nr.
30g/2025, nr. 31g/2025, nr. 34g/2025, nr. 35g/2025, nr. 36g/2025, nr.
37g/2025, nr. 38g/2025, nr. 39g/2025 și nr. 41g/2025*

privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din
Codul contravențional

(coruperea electorală pasivă [II])

CHIȘINĂU

13 februarie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 21, 24 și 27 ianuarie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarelor,
Deliberând la 13 februarie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contravențional, ridicate de dna avocat Ina Perțu în dosarele nr. 5r-629/2024, nr. 5r-656/2024 și nr. 5r-627/2024, de dna avocat Diana Dulghieru în dosarele nr. 5r-613/2024, nr. 5r-614/2024, nr. 5r-615/2024 și nr. 5r-450/2024, de dna avocat Nadejda Luchianciuc în dosarul nr. 5r-455/2024 și de dl avocat Sergiu Prodan în dosarele nr. 5r-461/2024, nr. 5r-511/2024, nr. 5r-522/2024 și nr. 5r-514/2024, pendinte la Judecătoria Bălți, sediul central, și de dl avocat Dumitru Marco în dosarul nr. 5r-4083/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate au fost trimise la Curtea Constituțională de dl Alexandru Roșca și dna Natalia Foma, judecători la Judecătoria Bălți, sediul central, și de dl Ion Chirtoacă, judecător la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

3. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, Curtea a decis conexarea lor într-un singur dosar, pe baza articolului 43 din Codul jurisdicției constituționale, dosar căruia i-a atribuit numărul 26g/2025.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiilor principale

1. Dosarul nr. 5r-629/2024 (sesizarea nr. 26g/2025)

4. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația nei Iulia Clipca împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției

prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

5. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Ina Perțu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

6. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

2. Dosarul nr. 5r-656/2024 (sesizarea nr. 27g/2025)

7. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dlui Vasile Curicheri împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acestuia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

8. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Ina Perțu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

9. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

3. Dosarul nr. 5r-627/2024 (sesizarea nr. 28g/2025)

10. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dlui Ion Rudeanu împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acestuia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

11. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Ina Perțu a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

12. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

4. Dosarul nr. 5r-613/2024 (sesizarea nr. 29g/2025)

13. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Tatiana Popa împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

14. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Diana Dulghieru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

15. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

5. Dosarul nr. 5r-614/2024 (sesizarea nr. 30g/2025)

16. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Violeta Patrașco împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

17. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Diana Dulghieru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

18. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

6. Dosarul nr. 5r-615/2024 (sesizarea nr. 31g/2025)

19. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Svetlana Rădița împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție și a unei decizii de sancționare, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

20. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Diana Dulghieru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

21. Printr-o încheiere din 20 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

7. Dosarul nr. 5r-450/2024 (sesizarea nr. 34g/2025)

22. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dlui Nestor Istratuc împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acestuia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

23. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Diana Dulghieru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

24. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

8. Dosarul nr. 5r-455/2024 (sesizarea nr. 35g/2025)

25. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Evghenia Andronic împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de

articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

26. În cadrul examinării cauzei, dna avocat Nadejda Luchianciuc a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

27. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

9. Dosarul nr. 5r-461/2024 (sesizarea nr. 36g/2025)

28. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Iana Salagor împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

29. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Sergiu Prodan a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

30. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

10. Dosarul nr. 5r-511/2024 (sesizarea nr. 37g/2025)

31. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Lucia Țurcanu împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

32. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Sergiu Prodan a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

33. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

11. Dosarul nr. 5r-522/2024 (sesizarea nr. 38g/2025)

34. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Nina Muntean împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

35. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Sergiu Prodan a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

36. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

12. Dosarul nr. 5r-514/2024 (sesizarea nr. 39g/2025)

37. Pe rolul Judecătoriei Bălți, sediul central, se află contestația dnei Maria Musteață împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acesteia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

38. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Sergiu Prodan a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

39. Printr-o încheiere din 22 ianuarie 2025, Judecătoria Bălți a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

13. Dosarul nr. 5r-4083/2024 (sesizarea nr. 41g/2025)

40. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, se află contestația dlui Sergiu Lificiu împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție, prin care s-a constatat vinovăția acestuia la comiterea contravenției prevăzute de articolul 47¹ din Codul contravențional și i-a fost aplicată o amendă în mărime de 750 unități convenționale, adică 37 500 lei.

41. În cadrul examinării cauzei, dl avocat Dumitru Marco a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 47¹ din Codul contravențional.

42. Printr-o încheiere din 26 decembrie 2024, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

43. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1
Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 20
Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

[...]”

Articolul 22

Neretroactivitatea legii

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nicio pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 38

Dreptul de vot și dreptul de a fi ales

„(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege.

(3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...]”

1. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 47¹

Coruperea electorală pasivă

„(1) **Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracțiune,**

se sancționează cu amendă de la 500 la 750 de unități convenționale.

(2) Sub incidența prevederilor alin. (1) din prezentul articol nu cad bunurile indicate la art. 181¹ alin. (3) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002.

(3) Persoana care a săvârșit fapta prevăzută la alin. (1) este liberată de răspundere contravențională dacă s-a autodenunțat și/sau a contribuit activ la descoperirea ori la contracararea săvârșirii faptei de corupere electorală.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor excepțiilor de neconstituționalitate

44. Autorii excepțiilor consideră că la adoptarea Legii nr. 230 din 31 iulie 2024 pentru modificarea unor acte normative, care a completat Codul contravențional cu articolul 47¹, au fost încălcate procedurile de legiferare. Autorii afirmă că norma legală a fost aprobată în regim de urgență, cu ignorarea principiului transparenței în procesul decizional, fără avizele necesare și fără dezbateri efective.

45. În continuare, autorii sesizărilor afirmă că norma contravențională contestată nu corespunde exigențelor calității legii, fiind prea generală și ambiguă, iar această imprecizie lasă loc de arbitrar la aplicarea ei. Autorii își formulează criticile prin raportare la noțiunile „pretinderea”, „acceptarea” și „primirea” și la sintagma „exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale”, care nu ar stabili un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul.

46. Totodată, autorii susțin că sancțiunea prevăzută de articolul 47¹ alin. (1) din Codul contravențional nu este proporțională cu gravitatea faptei și aduce atingere dreptului de proprietate al persoanei care a comis contravenția. Amenda pentru comiterea contravenției în discuție se stabilește în limitele de 500 și 750 de unități convenționale, ceea ce reprezintă 25 000 lei - 37 500 lei, sumă care depășește cuantumul salariului mediu pe economie de aproximativ 3 ori. În același timp, autorii consideră că diferența prea mică dintre limita minimă și limita maximă a sancțiunii nu le oferă agenților constatatori și instanțelor de judecată posibilitatea de a individualiza sancțiunea.

47. De asemenea, autorii pretind că prin stabilirea clauzei de impunitate de la articolul 47¹ alin. (3) legislatorul ar fi creat neconcordanțe cu alte prevederi ale Codului.

48. În opinia autorilor excepțiilor, norma contestată este contrară articolelor 1, 4, 20, 22, 23, 25, 32, 38, 46 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

49. Examinând admisibilitatea sesizărilor privind excepțiile de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

50. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

51. Excepțiile de neconstituționalitate, ridicate de avocații unor părți în procese, sunt formulate de subiectele cărora li s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

52. Obiectul excepțiilor de neconstituționalitate îl constituie articolul 47¹ din Codul contravențional.

53. Curtea notează că prevederile contestate în prezenta cauză au constituit anterior obiectul unor sesizări examinate în Decizia nr. 1 din 21 ianuarie 2025.

54. De principiu, verificarea anterioară a constituționalității normelor atacate nu constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate al

acelorași prevederi din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (DCC nr. 147 din 15 noiembrie 2022, § 23).

55. Curtea observă că, în această cauză, autorii au formulat excepții de neconstituționalitate cu un conținut identic celor examinate în decizia menționată *supra*.

56. Astfel, pentru că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, iar prezentele sesizări sunt practic identice după conținut cu sesizările examinate anterior, Curtea reține că atât soluția, cât și considerentele Deciziei nr. 1 din 21 ianuarie 2025 sunt aplicabile și în această cauză.

57. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate în discuție nu întrunesc condițiile de admisibilitate și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contravențional, ridicate de dna avocat Ina Perțu în dosarele nr. 5r-629/2024, nr. 5r-656/2024 și nr. 5r-627/2024, de dna avocat Diana Dulghieru în dosarele nr. 5r-613/2024, nr. 5r-614/2024, nr. 5r-615/2024 și nr. 5r-450/2024, de dna avocat Nadejda Luchianciuc în dosarul nr. 5r-455/2024, de dl avocat Sergiu Prodan în dosarele nr. 5r-461/2024, nr. 5r-511/2024, nr. 5r-522/2024 și nr. 5r-514/2024 și de dl avocat Dumitru Marco în dosarul nr. 5r-4083/2024, pendinte la Judecătoria Bălți, sediul central, și la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 13 februarie 2025

DCC nr. 22

Dosarul nr. 26g/2025